

ABONAMENTUL.

Un an 80 cor. (60 lei)

1/2 an 40 „ (30 lei)

1/4 an 20 „ (15 lei)

O lună 7 „ (5 lei)

Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 1 cor., a doua
și a treia oară 80 fil.

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

□ □

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

Reforma agrară

e cuprinsă în paragrafi, a apărut în broșură și e reprodusă de ziare, ca să fie cunoscută în cercuri cât mai largi, să fie discutată și apreciată, ca toate clasele sociale să aibă ocazie a se pronunța asupra ei, toți cei interesați să conlucre la rezolvirea ei. Guvernul din Sibiu intenționează să procedeze cât se poate de democratic, când invită pe toți cei competenți și interesați, pe cei ce au dragoste pentru prosperarea și liniștea statului român, ca să se pronunțe asupra proiectului, să discute chestia aceasta uriașă, dela a cărei rezolvire înțeleaptă atârnă viitorul statului și prin el al românismului

Asupra principiilor reformei agrare și a amănunțelor vom avea ocazie să mai vorbim în coloanele acestei foi. Deocamdată ne oprim la întrebarea, care interesează pe toți și în primul rând statul: Reforma în felul cum e redactată asigură oare producția agricolă în măsura, ce se așteaptă? Putea-va conta populația Ardealului, la o producție agricolă în viitor, care să nu fie sub limitele celei ce s'a constatat până la intrarea reformei agrare în vigoare?

Chestia e primordială, deoarece de rezolvirea ei se leagă o mulțime de alte probleme sociale, economice, politice.

Nouă ne face impresia, că la alcătuirea noului proiect s'a pus prea mare pond pe dezvoltarea economiei de vite, ceea ce va fi la tot cazul în detrimentul lucrării pământului, în măsura, cum o cer nevoile populației. Las' că prăsierea vitelor, în momentele de față, este pentru agricultori afacerea cea mai rentabilă, nu știm însă dacă ea va rămâne tot aceea și pentru viitor. Și nu putem prevedea dacă o raionare de cultură agricolă a României-mari va fi rezolvirea cea mai norocoasă a chestiei agrare și nu va fi mai târziu o adevărată nenorocire, care, mai ales la noi în Ardeal, să facă peste câțiva ani din tot terenul cultivat de astăzi adevărate stepe, cum sunt pășunatele infinite din Asia-mică, ridicate de Turci pe terenurile cultivate și mândre de mai înainte.

Credem, că o raionare a culturii pământului e cât se poate de primejdioasă și reforma agrară ar trebui să țină seama în primul rând, ca terenurile cultivate de astăzi să nu se prefacă în pășunate, iar producția agricolă să rămână baremi în măsura, în care este astăzi.

□ □ □

Doamna Maniu acasă.

Ilustra doamnă Clara Maniu n. Coroian, mama d-lui Iuliu Maniu, prezidentul Consiliului dirigent, a scăpat norocoasă din prinoarea bolșevistilor unguri și s'a reîntors din Budapesta la Blaj. Doamna Maniu a venit însoțită de domnul ministru Boilă, iar damele din Blaj au așteptat-o în corpore, făcându-i frumoase ovatii și felicitându-o pentru norocoasa scăpare.

Doamna Maniu, deși la vârsta înaintată, se află în deplină vigoare și afară de oboseala îndelungatei călătorii, e în condiții sanitare excelente.

E știut, că eliberarea d-nei Maniu se datorește unei transacții, ce s'a făcut între guvernul unguresc din Budapesta și Consiliul dirigent. Kuhn Bela a spus, ca în schimbul tatălui său e aplicat să elibereze pe dna Maniu și alți câțiva ostateci. Transacția s'a primit.

Asupra felului cum acest schimb s'a petrecut aflăm câteva interesante amănunte.

Când s'a adus la cunoștința tatălui lui Kuhn Béla, că e reclamat de feciorul său la Budapesta, acesta nici de cum nu voia să accepte oferta și de loc nu se arăta aplicat a părăsi teritoriul ocupat de trupele române pentru a-l schimba cu țara, în care dulcele său fiu e domn și stăpân.

Transacția dintre guverne însă nu-i lăsa bătrânului Kuhn (recte Kohn) posibilitatea, ca să se subtragă dela cele stipulate și astfel a fost transportat la un anumit punct pe malul Tisei, pe unde s'au pornit două luntre deodată spre țărături opuse. Într'una, care venia încoace, era doamna Maniu cu fiică-sa dsoara Cornelia și persoanele oficioase, în cealaltă bătrânul Kuhn cu însoțitorii.

E interesant și caracteristic, că procurorul, care o însoțea pe Doamna Maniu a cerut ca la debărcarea de dincoace, pe teritoriul românesc, să fie de-

ținut de trupele noastre, cercând să scape astfel de bolșevici. Românii însă nu l'au deținut. Cu toate acestea a preferit să nu se mai înapoieze și a rămas mai bucuros dincoace.

Asta pentru caracterizarea stăpânirii ungurești și românești.

Asupra amănunțelor cum a decurs deținerea și internarea doamnei Maniu aflăm, că pentru Dnia-sa apariția jandarmeriei la locuință n'a fost o surprindere. A primit ordinul de plecare cu rezignație impusă de împrejurări și când la plecare i-s'a designat un vagon de marfă, a urcat fără vorbă, cerând însă să i-se permită să-și aducă un scaun, fiind o călătorie de natura aceasta prea grea pentru dânsa, la vârsta aceasta. Cererea nu i-a fost admisă și astfel a trebuit să ia loc pe niște pae, adusă de o mână miloasă în vagon.

Ajunsă în Budapesta situația i-sa schimbat repede. Ca locuință i-s'a designat două camere din cel dintâi otel al capitalei ungurești, în otelul Ritz. Kuhn Bela a venit în persoană, ca să-și ceară scuzele pentru neplăcerile, la care ilustra matroană a fost expusă, zicând, că ordinul de arestare n'a emanat din porunca lui.

Doamna Maniu a fost cercetată de mai multe persoane a societății române din Budapesta. Dela aceștia a aflat, că scumpetea în oraș e oribilă. Orașenii sunt necesitați să iasă la sate pentru a-se aproviziona. Sătenii însă nu voesc să le vândă nimic, îndatăce știu, că sunt din Budapesta. „Nu dăm nimic celor din Pesta. Las' să moară de foame! Ce avem nimicim mai bine, ori le ascundem pentru timpul, când vor intra trupele române. Acelora le dăm tot.

Doamna Maniu are o fericită natură. Le spune toate, chiar și momentele cele mai critice cu atâta jovialitate, ca și când n'ar fi fost vorbă de enorme primejdii prin cari a trecut, ci de-o farsă jucată de unguri foarte prost și foarte scurt.

Suveranii în Ardeal.

La predeal...
pe unde străbătuseră mai întâiu ostașii neîntrețuți în vitejie, și unde s'a dat cele mai crâncene lupte în anul volburilor 1916, la vechea graniță s'a adunat toată suflarea din jur, ca să vadă cu ochii înlăcrimați pe Aceia, cari au înfăptuit prin voința Lor și a poporului: idealul neamului: pe Maiestatele Lor: Regele și Regina noastră... În frunte dl prefect *Baiulescu*, aduce închinarea întregului popor din județ, femei și tinere odrazle aduc căldura inimii vrăjite și dragostea fără margini către „maica” Regină... Suveranii se întretin după cât se poate cu toți cei ieșiți întru întimpinare. „*Milioane de români Vă vor întâmpina, acum și totdeauna, în călătoria Voastră triumfală urându Vă tot binele și toată fericirea și strigând cu glasuri puternice: Trăiască Maiestatea Sa Regele Ferdinand, Regina Maria, Alteța Sa Prințul și Augusta Familiei!*” Ruptă din inimă este urarea aceasta, din inimile tuturor Românilor... Pe unde tunurile spuneau odată voința Regelui azi inimile se închină pentru viața și fericirea Lui...

La ora 7 și 35 m. intră treazul regal în gara Brașovului... Insuflețire fără margini... Imnul regal cutremură sufletul... *Maiestatea Sa Regele* coboară, iar *M. S. Regina* la fereastra vagonului salută, mulțumind pentru ovațiile ce nu mai conțenesc. *D. general Eremie*, comandantul garnizoanei, face raport urmează inspectia trupelor.

„Ceriurile s'au deschis: și **Mult doritul nostru Făt frumos și mult așteptata noastră Ileana Cosânzeană au venit în mijlocul nostru, Maiestatele Voastre, Scumpul nostru Tată, Iubita noastră Mamă, pământul pe care-l călcați până la Tisa, Dunăre și Nistru e pământ sfânt românesc, stropit de nobilul sânge al strămoșilor, părinților și fraților noștri...** așa vorbește prot. *Dr. Saftu*... iar Regele întinde mâna dlui protop. cu cuvintele: **Mâna mea este chezesie că vă voi ocroti ca pe iubiți fii...** Uralele de bucurie și dragoste conțenesc numai când viceprimarul *Fabritius* tâlmăcește credința orașului Brașov. În același timp damele și dsoarele sunt prezentate *M. Sale Reginei*. Adnc flori în buchete și pe-o față din treicolorul cu care le leagă este scris: „*Reginei Maria, Impărăteasa sufletelor noastre*” În timp ce *M. Sa Re-*

gina se întreține cu damele, *M. Sa Regele* se întreține cu fruntașii Brașoveni și cu junii îmbrăcați de praznic... Când trenul se găta de drum mulțimea izbucnește în aceleași urale, cari însoțesc pe Suveranii cei mai iubiți din câți pot fi pe lume... Pretutindeni gările s'au împodobit, căci trece Regele și Regina în întâiul drum de triumf spre zidul de oțel înche-gat din inimile tuturor fiilor neamului nostru. Până unde nu s'a coborât, încă noaptea poporul primește pe Suverani cu cele mai sincere urări de sănătate și fericire...

Generali și miniștrii așteaptă în *Oradea Mare* sosirea marilor Suverani. *Gen. Mărdărescu*, *Holban Panaitescu* etc. *Iuliu Maniu*, *Aurel Lazar*, *Vlad și Oct. Goga*, cei doi Episcopi și toată împrejurimea și populația Bihorului. *Gen. Mărdărescu* dă raport *Iuliu Maniu* binevintează, prefectul județului dă *M. Sale* tradițională pâne și sare — ca semn al supunerii.

Se fac prezentările... *M. Sa* pleacă apoi la biserici unde se ține în ambele Te Deum. Urmează apoi defilarea trupelor și a celor 200.000 de bihoreni, cari defilează îmbrăcați în cele mai pitorești porturi... Cine-ar descrie toată insuflețirea și bucuria întregii lumi adunate... Cu câteva săptămâni înainte era aici iadul.

La ora 2 se dă banchet. Se rostesc vorbiri, la cari *M. Sa* răspunde emoționat. Se anină pe pieptul *gen. Mărdărescu* decorația: *Mihaiu Viteazul*, *Panaitescu* și *Holban Steaua României*, iar *gen. Constantinidi* primește marele cordon al *Coroanei României*. La orele 4 sunt recepțiile în palatul episcopului *Radu*. Iar la orele 9 dimineața trenul regal pleacă spre *Bichiș Ciaba*... În *Oradea Mare M. Sa Regina* a primit pe membrii familiilor celor uciși de unguri, împărțind daruri.

La 24 Maiu la ora 4 trenul regal ajunge la *Bichiș Ciaba*... o. h.

* Trimițătorii de epistole închise sunt recercați, în propriul lor interes, să nu lipească plicurile. — Prin lipirea plicurilor să îngreunează censurarea și se întârzie trimiterea epistolelor.

Rugăciunea neamului românesc.

Mitropolitul Moldovei și Suceavei *Pimen*, după serviciul divin oficiat în Mitropolia din *București*, cu ocazia serbării naționale de 10 Mai, a rostit în fața altarului și a întregii asistențe, în genunchiate împreună cu *M. L. Regele*, *Regina* și *Altețele Lor* Regale *Principele Carol* și *principeasa Ileana*, următoarea mișcătoare rugăciune, care este, în așa momente solemne, rugăciunea întregului neam românesc:

„*Dumnezeule și Doamne*, Impărate al cerului și al pământului, înaintea Ta cădem și din adâncul sufletului Îți mulțumim, căci prin pronia Ta ai hotărât izbânda armatelor noastre cu cele aliate în potruva vrășmașului și ai întronat în lume pacea Ta cea sfântă.

„*Binecuvintează țara noastră*, *România*, și pe celelalte țări unite cu noi: *Franța*, *Anglia*, *Italia*, *America*, *Belgia*, *Grecia*, *Sârbia* și *Muntenegro*.

„*Oștirilor noastre și ale acestor țări*, cari împreună au luptat în războiu, zdrobind trufia vrășmașilor, dă-le sănătate deplină și le întărește cu vitejie, iar sufletele ostașilor, cari au murit luptând vitejește pentru *Neam* și *Tron*, le așează în vecinica fericire, cu ale mucenicilor de veacuri al neamului nostru.

„*Pe bătrâni și invalizi*, pe văduve și pe orfanii de războiu

ti mângâie și ti ocrotește. Nouă și popoarelor aliate cu noi, cari am suferit dela vrășmași greutățile și durerile războiului, ne arată calea luminei celei plăcute *Ție*, ajutându-ne a face totdeauna voia Ta, căci Tu ai zis, *Doamne*: „*Celce se va înălța pe sine, se va smeri; iar celce se smerește, urmând voia Ta, se va înălța*”.

„*Tot așa și prorocul Tău* a zis: „*Văsut-am pe cel îngâmfat prea înălțându-se ca cedrii Libanului și am trecut și nu mai era; și l-am căutat pe el și n'am mai găsit nici urma lui*”.

„*Ajută-ne, Doamne*, ca dreptatea neamului nostru, pentru care au luptat bătrânii noștri, cu jertfe și suferințe de veacuri, și acum s'a îndeplinit prin unirea tuturor fraților noștri români până la hotarele istorice ale pământului nostru românesc dela *Nistru* până la *Tisa* — într'o țară „*România-Mare*”, sub glorioasa *Domnie* a *Prea Înaltului nostru Rege Ferdinand I*, să fie de veci, căci așa au dorit strămoșii noștri, luptând cu vitejie pentru apărarea legii și întregirea neamului sub conducerea *Voevozilor Mihai-Viteazul* și *Ștefan cel Mare*, și așa toți frații, într'un singur *Stat* fiind, să ne bucurăm, prin muncă și hărnicie în pace, de darurile Tale, pentru binele *Neamului* și înălțarea credinței cei întru *Tine*, *Amin*”.

Regenerarea țărânilor noastre prin cooperatie.

(Continuare și fine).

1. primirea și fructificarea cu dobândă potrivită a depunerilor la economie și a banilor ce ar sta nefructificați;

2. acordarea de împrumuturi la membrii solibili și demni de credit, cu dobândă potrivită, cu termene lungi de replătire, pentru scopuri economice;

3. procurarea în comun a necesarelor agriculturii (îngrășăminte artificiale, semințe, nutreț) „en gros” (cu ridicata) și desfacerea lor „en détail” (cu deamănuntul);

4. desfacerea în comun a produselor agricole, ale industriei și economiei rurale;

5. procurarea și întreținerea de mașini, instrumente agricole și alte obiecte de muncă agricolă, în socoteala comună, și împrumutarea lor la membri în schimbul unei moderate taxe de usagi;

6. adunarea unui fond (capital) propriu indivizibil (inalienabil)

pentru ridicarea stării economice a membrilor;

7. răspândirea cunoștințelor economice prin ținerea de conferințe și împărtășirea experiențelor de oarece însemnătate, precum și executarea și luarea de hotărâri în privința mijloacelor pentru îmbunătățirea stării membrilor.

Precum prescrie statutul tip însă, activitatea băncilor *Raiffeiseniene* nu se limitează pe terenul economic și financiar numai, ci se extinde și la terenul intelectual și moral.

Și-n punctul acesta residă însemnătatea, valoarea neprețuită, originalitatea instituțiilor lui *Raiffeisen*, în partea executivă și instructivă. În băncile lui, el vede un mijloc de a apropia pe oameni unii de alții, a-i aduna într'o comunitate intimă, unde să trăiască în armonie, ajutându-se unii pe alții în toate împrejurările și unde certele, dușmăniile, urile, neînțelegerile să dispară. El imprimă instituțiilor lui caracterul unor însoțiri de binefacere, le preface în adevărate școli de educa-

țiune socială, în cari se cultivă bunele sentimente și se combat relele sociale: cămătăria, luxul, desfrânarea, beția, risipa, bolșevicismul și toate deprinderile rele.

De altcum chiar și operațiunile pe terenul economic și financiar au un caracter mai puțin speculativ la băncile lui și se fac mai mult în folosul comunității de cât într'al capitalurilor, cu cari se operează.

Băncile lui Raiffeisen așadară pe măsură ce ridică materialicește pe membri săi, caută să-i lumineze, caută să-i ridice și materialicește, caută să le formeze și caracterul.

Dreptacea apelăm la conducătorii satelor noastre cu rugarea fierbinte, să înființeze în comunele lor cooperative, singura operă, menită a sfărma lanțurile sclăviei economice, a produce un curent de regenerare pe toată linia, materială, morală și intelectuală. Li asigurăm, că pe lângă o muncă conștiințioasă, prin cooperatie, în câțiva ani fața comunei lor va fi schimbată cu desăvârșire.

Un preot.

Religiunea creștină.

— În școlile primare române. —

Este cunoscut, că învățătorii români în congresul lor, ținut la Sibiu, au decis prelucrarea unui nou plan de învățământ, după împrejurările timpului de astăzi.

Planul va cuprinde toate obiectele de învățământ, afară de limba maghiară, de tristă amintire, — și de religie.

Să fim bine înțeleși. Limba maghiară e exclusă pentru totdeauna și pentru toate timpurile; pe când religie să propune în școlile primare, dar planul aceleia trebuie prelucrat și aplicat de biserică, ca reprezentanta religiei. Va se zică, biserica își poate propune religie cum îi place, fără ca oamenii laici să o influențeze. Lucru corect și natural. Incolo, învățătorii vor da o educație cât mai posibilă religioasă-morală copiilor de sub conducerea lor: vreau să formeze caractere religioase-morale, conform scopului suprem a educației. Nici că ar fi putut da alta soluțiune cauzei.

Cum scapă învățătorii de propunerea religiei?

Dacă privim peste trecut, aflăm, că superioritatea bisericească a dispus de mai multe ori, ca religie să se propună din partea preoților. Lucru își află explicarea, că în seminarile teologice încă se propune pedagogia și chiar și metodică; prin urmare preoții cu pregătire mai

înaltă științifică vor putea propune mai cu efect religie; astfel vor putea forma un popor mai religios și mai moral decât învățătorii. Apoi, pe lângă acestea, în școlile de stat maghiare erau și mulți învățători mazaici și chiar mulți îmbibați cu pozitivism, pe mâna cărora nu se putea lăsa religie; fără a mai conșidera și chestia limbei de predare.

Învățătorii chiar și cei confesionali, îngreunați peste măsură în fostul stat maghiar, au primit cu bucurie aceasta măsură.

Efectul propunerii preoților, îl pot apleta cei ce l-au ascultat.

Enunțând învățătorii, că conform scopului suprem a educației, vor forma în școala primară caractere religioase-morale; Se naște acum întrebarea, că prin ce materii de învățământ vor putea executa aceasta după ce religie cade afară de cercul de competență al lor?

Cât privește instrucția prin povești, prin piesele cărții de citire de conținut moral și a altor aplicațiuni ocazionale morale; cât privește educația însă, prin conducerea elevilor la biserică și reținerea lor la îndeplinirea datorințelor religioase.

Dar poveștile, piesele de citire etc., ca morală sunt numai copii din sistemele religiei. Atunci oare mai multă influență să aibă o poveste asupra inimii copilului, ca d. e. o piesă din Istoria biblică? Cred, că nu. Povestea e copia; iar pieza biblică e originalul moralei.

Să clarificăm. Religie școlii primare stă din trei ramuri: istoria biblică, Catehismul și unele părți Istoria bisericească.

Dintre acestea Istoria biblică cuprinde morala dată de Dumnezeu; prin urmare ea e originalul, e fundamentul moralei. Apoi, dacă învățătorul propune copia moralei, ore nu-i mai corect, ca să propună originalul moralei? — Da. Morala biblică adusă în legătură, sau cum se zice în didactică asociată, cu materiile similare din celelalte obiecte, vor da elevului cultura religioasă-morală, pe care să clădește caracterul religioasă-moral. Prin urmare Istoria biblică trebuie propusă de învățător, ca întreaga lucrarea sa asupra educației morale a elevului să fie uniformă. Biblia, se știe, nu aparține nici unei confesiuni, ea e a întregii omenimi; prin urmare învățătorul, aparțină el oricărei confesii, o poate propune fără să vină în contradicție cu sine.

Scopul suprem al educației în sine, propunerea bibliei din partea învățătorului, ca fundamentul moralei omenestii.

Nu tot așa pot zice despre Catehism și Istoria bisericească. Acestea să le propună biserica.

Agârbiciu.

E. Câmpean,
inv.

Tabloul celor admiși la cursurile pregătitoare pentru profesori.

I. La cursul pentru licee.

Vasile Abuseanu, inv., Ioan Andreescu, pr., Radu Al. Andronescu, p., Cornel Brutus Andrea, pr., Mateiu Armas, st. univ., Ioan Avram, pr., Ernestin Armeanca, teolog, Trifon Baba, st. univ., Gheorghe Balota, preot, Gh. Birăescu, teolog, Petru Bizo, st. univ., Atanasie Bologa, pr., Dr. Ioan Bolboca, catehet, Valeriu Bora, teolog, Alimpu Boros, teolog, Avram Botici preot, Augustin Boldor, teolog, Traian Bojin, st. univ., Vasile Berinde, preot, Ioan Bozga, preot, Ioan Bozdog, pr., Emil Butuza, p., Iosif Bucur, preot, Cornel Bran, inv., Octavian Bugnar, pr., Vasile Bungărzean, pr., Iancu Căltun, st. univ., Iuliu Căpănean, pr., Aurel Călugăru, teolog, Emilian Căpitan, pr., Ionel Câmpean, teolog, Alexandru Câmpean, catehet, Alexandru Chezan, st. univ., Iulian Chitta, pr., Samoilă Ciumașu, pr., Gh. Cerbu, preot, Dr. Vasile Cerghizan, preot, Ilie Chidu, st. belearte, Șerban Cioran, st. univ., Emanuil Ciulei, preot, Victor Cioflec, inv., Augustin Ciciovan, teolog, Liviu Codarcea, st. univ., Emanuil Comanescu, inv., Aurel Contrea, st. univ., Ioan Colceriu, teolog, Augustin Cosma, st. univ., Nicolae Costea, cast. metrop., Grigorie Constantin, teolog, st. univ., Silviu Cosma, pr., Publiu Cotuțiu, pr., Simeon Crăciunescu, pr., Virgil Cucuiu, teolog, Laurențiu Curea, preot, Ioan Daicovici, inv., Dr. Alexiu Danilescu, p., Augustin Dănilă, pr., Nicolae Dragomir, teolog, Emil Drăgan, teolog, Alexandrina Dumitrescu, licenț., Aron Demian, prof., Victor Florea, pr., Gh. Toma, pr., Ioan Frențiu, st. univ., Nicolae Furnică, inv., Alexandru German, pr., Atanasie Geogiu, pr., Cornel Georgea, teolog, Alexa Giuglea, p., Ioan Ghilezan, preot, Ioan Gligor, pr., Valeria Gogan, inv., Nicolae Ileaș Goanță, inv., Gh. Guiman, teolog, Ioan Handa, pr., Petru Hălmău, teolog, Petru Herzegh, pr., Valeriu Hurdu, teolog, Valer Huza, teolog, st. univ., Dionisie Iana, teolog, st. univ., Victor Iacob, inv., Nerva Iercan, preot, Ioan Imbroane, preot, Iuliu Iosan, preot, Ionel Jianu, st. univ., Iuliu Adrian Kávássy, st. univ., Gh. Lația st. univ., Ioan Lia, teolog, Mihai Lipau, st. univ., Valeriu Literat, pr., Octavian Lupean, pr., Gheorghe Maior, preot Damaschin Marian, prof., Traian Magier, inv., Cornel Magier, preot, Augustin Mateiu, catehet, Adrian Mărginean, pictor inv.,

Avram Mateșiu, teolog univ., Octavian Mărcuș, preot, Nicolae Mărculeț, pr., Gh. Mărio, teolog, Alex. Mihalca, pr., Ioan Mitariu, preot, Vasile Medrea, preot, Nicolae Mihoc, pr., Const. Mihulin, prof., Ioan Modroiu, inv. capelan, Pompeiu Morușca, preot, Vasile Moldovan, pr., Dionisie Molnar, teolog, Lucian Muntean, teolog, Teodor Mureșan, teolog, Basil Murășan, teolog, Eugen Muntean, pr., Aurel Muntean, pr., Cornel Muntean, pr., Virgil Mustă, pr., Iosif Nagy, pr., Vasile Necșa preot, Miron Neagu, preot, Leotina Nemeș, st. univ., Ioan Niciu, st. univ., Simeon Nicoară, st. univ., Vasile Nițiar, st., Valer Olariu, teolog, Ioan Oltean, pr., Gheorghe Oprean, teolog, Leonte Opreșiu, preot,
(Va urma).

Publicațiune.

Ordonanța despre unele dispozițiuni de tranziție în ce privește comerțul liber cu alimente s'a publicat.

În înțelesul acestei ordonanțe alimentarea publică se reduce la îngrijirea oficială a celor neprovizionati cu alimentele cele mai necesare.

Precum apare din mai multe dispozițiuni ale ordonanței cei neaprovizionați vor fi îngrijii și pe mai departe în modul de până acum.

Deși stând pe baza principiului comerțului liber de alimente, — deci pe baza sistării rechiziționărilor și a prețurilor maxime, vom căuta totuși, ca alimentele necesare celor neaprovizionați să le putem pune la dispoziția lor pe lângă prețurile maxime sau mult mai reduse, ca și cele, cari se vor forma de pe pieți.

În acest mod sugetăm că vom putea feri pe cei neaprovizionați de cumpărarea alimentelor celor mai necesare cu prețuri mult mai mari, ca și cele de astăzi.

Toți prefectii și comisarii de alimentare menținuți pentru timpul de tranziție au fost îndrumați ca să ia măsurile necesare pentru aprovizionarea neconturbată a celor neaprovizionați din alimentele, pe cari le va pune la dispoziția Consiliului dirigent.

Apelez la sentimentele patriotice a fiecărui cetățean și aștept ca atunci când Consiliul dirigent are tendința de-a înființa stări de alimentare mai suportabile și mai sănătoase ca și cele din timpurile anor-

male de până acuma, societatea noastră întregă se va grăbi să dea tot sprijinul posibil întru atingerea scopului propus.

Sibiu, la 14 Maiu 1919.

Şeful Resortului de alimentare
Dr. Romul Boilă m. p.

Informațiuni.

* **Aliații** vor prezenta mâne în 25 Maiu delegației austriece tractatul preliminar de pace. — Şedințele delegațiilor austriece cu comisiunile Conferenței de pace vor fi prezidate de di Iules Cambon, fostul ambasador al Franței la Berlin.

* **Asociațiunea generală a profesorilor** de toate gradele din România va ține conform Statutelor un congres general la Iași în zilele de 12, 13 și 14 Iulie 1919, și urmat de o excursie în Basarabia.

Toate asociațiunile, cercurile și grupările profesionale de orice grad de învățământ, care nu și-au trimis până astăzi adeziunile la ideea și programului Asociațiunii generale, sunt rugate să le comunice neîntârziat Comitetului provizoriu (Iași, strada Cuza-Vodă 46), pentru a li-se putea trimite din timp »Ordinea de zi« și celelalte dispozițiuni premergătoare congresului.

* **Examenenele în particular** (private) la liceul român gr. cat. din Blaj se vor ține în 4 Iunie și în zilele următoare. Pe lângă taxele școlare (clasa I—IV = 100 cor., V—VII 112 cor.) elevii admiși vor avea să plătească câte 160 cor. taxă de examen.

Diracțiunea liceului.

Celelalte jurnale sunt rugate, ca să reproducă aceasta notiță.

* **Ziarele engleze** se ocupă în zilele din urmă cu căsătoria prințului de Galles, moștenitorul Angliei cu prințesa Elisaveta, a României și cu căsătoria prințului nostru Carol cu principesa Jelanda fca suveranilor Italiei.

* **Cehoslavia** în urma situației sale geografice va avea lipsă încă mulți ani de o armată bine pregătită, se spune într'un proiect de lege, care prezentat adunării, prevede monopolizarea fabricilor de materii explozibile.

* **Stampilarea coroanelor** se va începe în curând din ordinul Conziliului Dirigent, și a Ministrului de finanță. — În Ardeal s'a organizat 400 locuri de șampilare, provăzute cu o șampilă unitară și cu o vopsea specială. — Ca taxă de șampilare se subtrage 10/0. — Se vor șampila bancnotele de: 10, 20, 50, 100 și 1000 cor. nu însă și celea de 1 și 2 cor. După închierea șampilării, bancnotele

de coroane, neșampilate se vor scoate din circulație. — Nu se vor primi pentru a fi șampilate bancnotele de jumătate albe, (celea de 25 cor. și 200 cor.) de asemenea și celea de 10,000 cor. precum și celea de 20 cor. ediția a II. — Aceste fiind niște pretenziuni ale particularilor față de banca Austro-Ungară nu se vor admite în circulație, decât ca plătire de dare se primesca percepute, dar numai până în 30 Iunie a. c. Scopul șampilării este conscrierea precisă a sumelor de bancnote în coroane.

* **La conferența de pace** comisiunea germană pentru înaintarea contrapropunerilor sale va cere puțin timp de amânare, ceea-ce i-se va și acorda. Tractatul posibil să fie scris numai în zilele prime ale lunii Iunie. — După știrile mai noi cercurile politice germane preferă ca aliații să facă bucați din Germania decât să subscrie tractatul de pace.

* **Ungurii din Cluj** n'au primit invitarea făcută de autoritățile civile de a participa la recepția și sărbările, ce s'au organizat în vederea primirii familiei domnitoare.

* **La conferența de pace** nici vorbă n'a fost de modificarea frontierei române dela sudul Dobrugei.

* **Austria germană**, conform condițiilor de pace, ce se vor impune de aliați, va plăti 6 miliarde de franci despăgubire de război.

* **Pentru reconstruirea regiunilor devastate în Franța**, regatul Olandei a deschis un credit de 25 milioane.

* **Klofac**, ministrul apărării naționale, a declarat în fața comisiunii militare, că oștirea cehoslovacă, deocamdată au încetat să-și continue înaintarea spre Budapesta, deși trupele maghiare se retrag întruna.

* **Di Vasile Stroescu**, a candidat ca senator în județul Bălți (Basarabia). E aderent al partidului țărănesc basarabean.

* **În Sopron** și împrejurime s'a decretat starea de asediu.

* **Ungurii** își formează o nouă oștire națională cu scop de-a zdrobi pe bolșevii din Ungaria. Până acum s'au prezentat peste 1400 de oștiteri, cari au cerut să li-se permită formarea unui regiment numai din oficeri. Permișiunea au și primit-o dela comandamentul trupelor franceze din Seghedin. Ei vreau să fie primii, cari să între în Budapesta.

* **Prinsonerli unguri din Brașov** în eurând vor fi transportați în vechiul Regat și aplicați la muncă agricolă.

* **Wilson** a discutat cu Clemenceau, Lloyd George, Venizelos și Sonnino, timp îndelungat chestia Asiei mici, a insulelor

din Marea Egeică și a Epirului. Probabil Asia-mică se va împărți între Franța, Italia, Grecia și Sârbia, iar Armenia va ajunge sub protectoratul Angliei.

* **Orlando**, după ce se va ține un conziliu de ministri, relativ la chestiunea politică internă și externe, se va reîntoarce la Paris.

* **În Cehoslavia** adunarea națională a ratificat convenția comercială cu Ucraina. Cehoslavia să obligă să furnizeze Ucrаниеi zilnic 150 vagoane carbuni, pe lângă aceea va exportă mașini agricole, zahăr și materii explozibile.

Orfelinatul din Blaj s'a deschis și funcționează, ocrotind peste cincizeci orfani.

Să dăruim din prisosul nostru, pentru orfelinatul din Blaj.

Dumnezeu va răsplăti însutit.

Numărul cenzurat de: AUREL GAJIA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.

Bibliografie.

A apărut Nr. 14. al revistei săptămânale „Insemnări Literare”. Un precursor de M. Sadoveanu, *Sară târzie* de De-mostene Botez, *Cucernicie* de Artur Gorovei, *Floare albă* de Tudor Mainescu, *Răspunsul unui erou* de G. Topârceanu, *Țucării cu luna* de Ionel Teodoreanu și diferite recenzii și dări de seamă. De vânzare pretutindeni. Prețul 1 leu, abonamentul 40 lei, str. Ralet 7, Iași.

A apărut și se află de vânzare:

Evanghelia ed. II.

broș. 50 cor., legată în pânză imitație de piele cor. 100.—.

TRAIAN NOVAC

Prăvălie de modă și bacanie

BLAJ, Str. Regina Maria colț cu Piața Inocențiu M. Clain.

Mare asortiment de:

Zefir, Cretoane, Pânzării,

Giorapi,

Cafea cu boane,

Surogat frank,

Lumini,

BONBOANE.

Se vinde în mare și mic.

MARE DEPOSIT DE ICOANE SFINTE

de ale distinsului prof. Flaviu C. Domșa. Blaj.

Marfă bună.

Prețuri ieftine.

Din Italia

a sosit tocmai o mulțime de pânzării, cretoane, zefiruri, țăsături și năfrâmi.

Cafea cu boabă, franck, orez, smochine, stafide, macaroane, piper și măhuri italiene la prăvălia

ȘTEFAN NYERGES

Blaj.